

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
NOVEMBER/DECEMBER 2024

Innehåll

Förenklad telefontolkning med Digitaltolk	s 03
Kompressionsstrumpbyxa	s 03
Vaccinering på BMM mot Kikhosta	s 03
Cosmic information	s 04
Glukosbelastning – Ny informationsbilaga	s 05
Nytt sökord gällande kikhostevaccination	s 05
Formulärtjänst via 1177	s 06
Information från Utrotningsprojektet	s 08
Graviditetsregistret	s 08
Graviditetsregistret - byte av mottagning	s 09
Graviditetsregistret - antal inskrivna	s 09
Uppdaterade vårdrutiner	s 10
Gynekologiskt cellprov om personen har två cervix	s 11
Schemaläggning HKS	s 11
Digitala kallelser i Region Värmland	s 11
Ny personal på er BMM?	s 12
Detta är information från Kvinnosjukvården inför Jul och Nyårs-helgerna	s 12
Information från Livets tråd	s 13
Kalendarium	s 14

**God jul och Gott Nytt År
tillönskas er alla från
Centrala mödrahälsovården
Tora, Maria, Gunilla**

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Maria Heggen, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Maria Heggen, Samordningsbarnmorska maria.heggen@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Förenklad telefontolkning med Digitaltolk

Enligt nya upphandlingen ska nu tolktjänster **endast** bokas hos Digitaltolk.

Har ni tolkar bokade via andra företag bör de avbokas då det är Digitaltolk som gäller nu.

Digitaltolk har förenklats genomförandet av telefontolkning, och numera gäller Ett nummer in.

Genom att ringa **010-102 22 88**, knappa in bokningsnumret och avsluta med #, kopplas du direkt till rätt tolk. Du slipper därmed skriva in tolkarnas olika telefonnummer i besöksbokningarna och får direkt hjälp av kundtjänst om något skulle krångla.

- Allt du behöver för att boka och genomföra språktolkning finns här: [Tolkförmedling för språktolkar](#)

Du får direkt hjälp av kundtjänst om något skulle krångla, helt automatiskt. digitaltolk.se/ **Kundnummer har ni fått via er chef.** Tolkförmedling för språktolka

/Maria

Kompressionsstrumpbyxa

Utprovning kostar 400 kr och strumpbyxorna kostar ca 1000 kr, denna kostnad får patienten stå för själv. Rekommendera de med behov av kompressionsstrumpbyxa att i första hand kolla på apoteken alternativt söka själv på nätet.

/Maria

Vaccinering på BMM mot Kikhosta

Från 1 januari ska Ni erbjuda Catch-up vaccinering mot kikhosta på BMM

Före 241231 ska alla ha gjort utbildningen i Utbildningsportalen:

- ”Vaccination mot kikhosta under graviditet” - Avsätt 30 min
- Beställ hem vaccin – Triaxis, de ligger endosförpackade (beställ inte hem för många/gång)
- Vaccinet Triaxis ska förvaras i kylskåp
- Beställ nålar för intramuskulär injektion från inköpsportalen
- Vid leverans av vaccin ska ni - Inleverera vaccinet Triaxis i Mitt vaccin
- Vid inskrivning: Informera om vacciner enl basprogram, skicka remiss till vaccinationsmottagningen på de som önskar vaccinet för att få ordination i Mitt vaccin
- Vid besöket i grav v 20: Påminn de som önskar vaccineras att de ska boka tid på vaccinationsmottagning
- Vid besöket grav v 25: De som ännu ej vaccinerat sig – Erbjud vaccin på mottagningen
- Dokumentera i Mitt vaccin, Hälsodeklaration fylls i där
- Dokumentera i Cosmic i *Besöksanteckning gravid barnmorskemottagning* under sökordet Kikhostevaccin och sätt Diagnoskod: Z271

För ytterligare information se rutin i Vida [RUT-25750 ”Vaccination mot kikhosta under graviditet”](#)

/Maria

Cosmic information

Använd E-brev vid utskick av kallelse

Det är billigare och når mottagaren lika snabbt som att ni själva drar ut kallelsen och skickar den. Om bilaga ska bifogas funkar det också bra med e-brev. Det kuverteras via en utskicksleverantör och skickas med A-post.

E-brev skickas dagligen och levereras efter ca 1 vecka beroende på postens varannandagsutdelning.

- Välj Kallelsesätt - Postens eBrev.
- Välj önskad kallelse
- Klicka på Spara/ Boka.
- Högerklicka på bokningen i Tidboken och välj Skriv ut kallelsebrev.
- Bocka i rutan Skriv ut och klicka på Skriv ut. Skriv ut knappen får en gul ram i cirka 5 sekunder innan det försvinner. Kallelsen skickas.

/Maria

Patientkortet

Kontrollera vid varje besök att rätt adress och telefonnummer är dokumenterat i patientkortet. Kontrollera också att det finns kontaktuppgifter till närstående, om det saknas är det bra om det dokumenteras.

/Maria

Reminders

- Kontrollera om de önskar påminnelse via SMS på bokade tider
- Aktivera SMS avisering under ”Reminders” i Patientkortet
- SMS påminnelse kommer då på samtliga bokade tider i de verksamheter som är anslutna till SMS-tjänst i Cosmic

/Maria

Ny vårdtjänst

En ny vårdtjänst har skapats ”**BM Barnmorska**” kan användas vid till exempel:

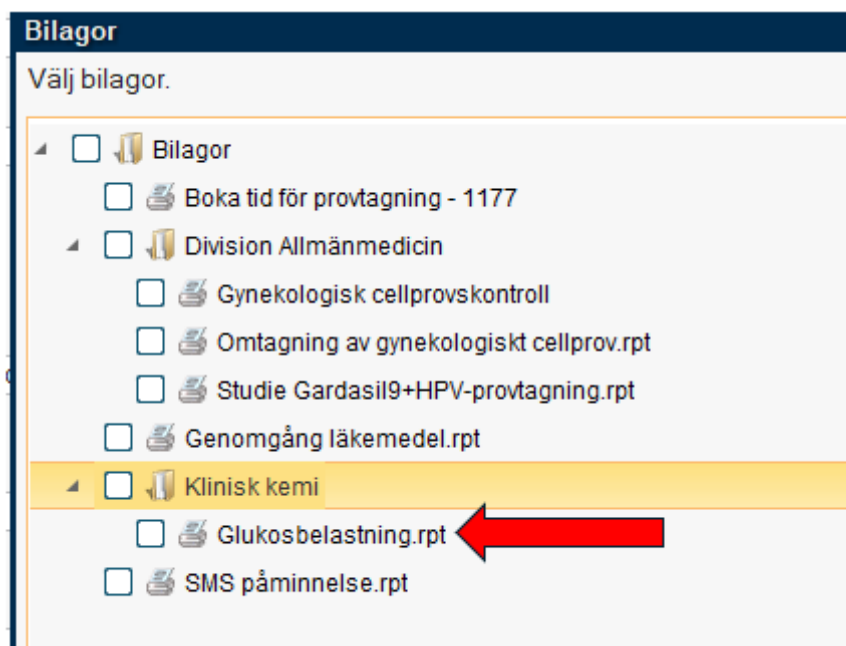
- Vulvodynibesök
- Spiralinsättning (inte preventivt syfte)
- Byte prolapsring (*några BMM gör det*)
- Samtal

Vårdtjänsten behöver kopplas till den schemamarkering ni använder vid dessa typer av besök, ta hjälp av schemaläggare i Cosmic.

/Maria

Glukosbelastning – Ny informationsbilaga

Det finns en ny bilaga som ska bifogas kallelsen till Glukosbelastning
Den ligger under Klinisk kemi, se bild nedan

/Maria

Nytt sökord gällande kikhostevaccination

Vid besöket i grav v: 25 ska kikhostevaccination dokumenteras på något av följande val i mallen Besöksanteckning gravid Barnmorskemottagning.

The screenshot shows a form titled 'Kikhostevaccin' with icons for undo, redo, comment, and help. Below the title is a dropdown menu with the text 'Välj'. The menu is open, showing three options:

- Ja, givet vid besöket
- Ja, taget på vaccinationsmottagningen
- Nej, avstår vaccin

Data kan då plockas ut på om och i så fall vart de vaccinerats samt hur många som valt att avstå.

/Maria

Formulärtjänst via 1177

Nu kan ni skicka formulär till t.ex gravida inför Hälsosamtalet/Inskrivningsbesöket så det är ifyllt innan de kommer på besöket

Det går att skicka både AUDIT och DUDIT

Finns även ett Formulär som heter Levnadsvanor, det innehåller också en del frågor om alkohol men frågorna om nikotin, mat och fysisk aktivitet kan ge er ett bra underlag inför Hälsosamtalet/ Inskrivningsbesöket Ni kan titta på Formuläret i Vida under Cosmic gemensamma rutiner och se om ni vill testa att använda det digitalt

Gör enligt följande i Cosmic:

- Meny
- Välj Nationell Formulärtjänst
- Skicka Formulärbegäran

Meny 19 121212-1212, Tolvan, 111 år

Sök i menyn

- Arkiv >
- Aktivitet >
- Patient >
- Remiss >
- Resursplanering >
- Registrera vård >
- Link >
- Journal >
- Beställning och svar >
- Läkemedel >
- Vätskebalans >
- Enhetsöversikt >
- Översikter >
- Operation >
- Obstetrik >
- Beläggning >
- Nationell formulärtjänst > ★ Skicka formulärbegäran
- Externa applikationer > Administrationsöversikt Formulär
- Messenger >
- Mediahanterare >

- Välj mellan vilka datum Formuläret kan besvaras av patient

Skicka formulärbegäran 19 121212-1212, Tolvan

Beställande enhet för formulär * Barnmorskemottagningen vårdcentralen Molkom

Mall * AUDIT

Notifieringsdatum för patient * [Date Picker]

Senast datum * [Date Picker]

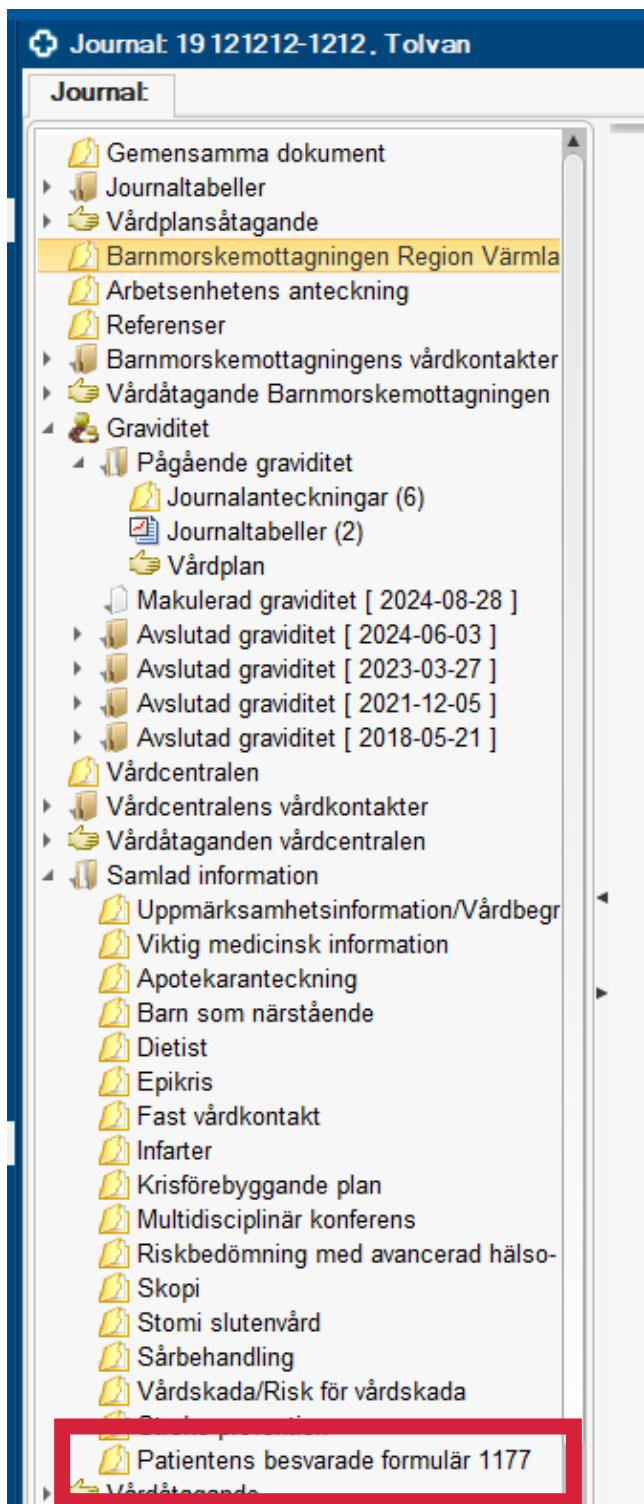
- Klicka sen på Skicka

Formuläret kommer då till patientens 1177

Vid mottagningsbesöket:

- Välj Journal
- Patientens besvarade formulär 1177

Ifyllda formuläret kan läsas där

/Maria

Information från Utrotningsprojektet

Gardasil Dos 2

Flera BMM har blivit kontaktade av personer som fått Dos 1 i annan Region och där det nu är dags att få Dos 2.

Se nedan gällande det:

Vaccination med andra dosen:

- Tre år efter första dosen ska andra dosen ges.
- Vaccination och HPV test är exakt likadant för dos 2 som för dos 1, inklusive samtycke och registrering i CTS.
- Vaccinationen med dos 2 har nu inletts i Region Stockholm för alla som vaccinerades under hösten 2021.
- De skickar kallelser via SMS och primärvårdens kallelse-app Alltid Öppet. För information och tidsbokning: HPVcenter vaccination andra dosen .
- Gränsen för att kallas är att det gått 3 år efter första dosen.
- Om någon vill ha dos2 och det gått minst 30 månader sedan dos 1 så är det OK.

Vacciner utan nål:

- Det visar sig att nya EU-regler gör att vaccinsprutorna inte får levereras med nålar längre.
- **Ni måste därför skaffa nålar separat.**
- Vid beställning är det endast möjligt att beställa förpackning utan nålar, förpackningen heter GARDASIL 9 PFS UTAN NÅL 0,5 ML 10ST med nytt varunummer 080726.

Instruktion för vaccination med Dos 2

Kontrollera när deltagaren fick första dosen? (om det var för mer än 2,5 år sedan, så kan hon få dos 2).

Om deltagaren har inloggning i CTS från registreringen vid första dosen:

- Logga in som vaccinatör och klicka på "*SELECT PARTICIPANT*"
- Välj kvinnan som ska vaccineras och klicka på "*ADD PARTICIPANT FOR VACCINATION*".
Notera att det står "No" som Vaccinated Date.
- Klicka på den gula ikonen och fyll i vaccinationsinformationen.
- Om deltagaren inte kan logga in och svara - fortsatt med papper.

Om deltagaren inte har inloggning i CTS (första dosen är ej registrerad):

- Deltagaren kan logga in i CTS och lämna hälsodeklaration.
- Vaccinera henne och registrera informationen som vanligt. (Se ovan).
- Efter det, be deltagaren att även registrera sin första dos via länken: Formulär för ej registrerad vaccination
- Kan inte logga in? Fortsätt med papper för att registrera andra dosen och be deltagaren att registrera sin första dos via länken: Formulär för ej registrerad vaccination , efter vaccinationen.

OBS: Vaccinatören gör exakt likadant för dos 2 som för dos 1, inklusive att man måste ta ett HPV-prov samtidigt eller så snart som möjligt efter vaccinationen (ej före).

/Maria

Graviditetsregistret

Bevakningslista och uppföljningsregistreringar

Hur ser bevakningslista ut med inskrivningsdatum fram till 2024-04-30?

Om det finns kvinnor kvar på listan - ska de ligga kvar?

Gå igenom listan och säkerställ att alla av dessa som förlöstes 2024 är uppföljda och avslutade Graviditetsregistret.

Barnmorskemottagningen ansvarar för att listan rensas oavsett vilken barnmorska som gjort registreringen.

Graviditetsregistret - byte av mottagning

Vid byte av mottagning under graviditeten, gör enligt endan:

- Mottagningen som skrivit in personen fyller i:
- Flyttat från mottagning

Mottagning som tar över personen:

- Välj - Ny graviditet
- Välj ett ungefärligt inskrivningsdatum när inskrivningen gjordes på första mottagningen (den de flyttat från)
- Klicka på sök (oavsett var i landet de är inskrivna kommer de upp förutsatt att mottagningen de flyttat från registrerat rätt)
- Personen hämtas då upp med alla uppgifter

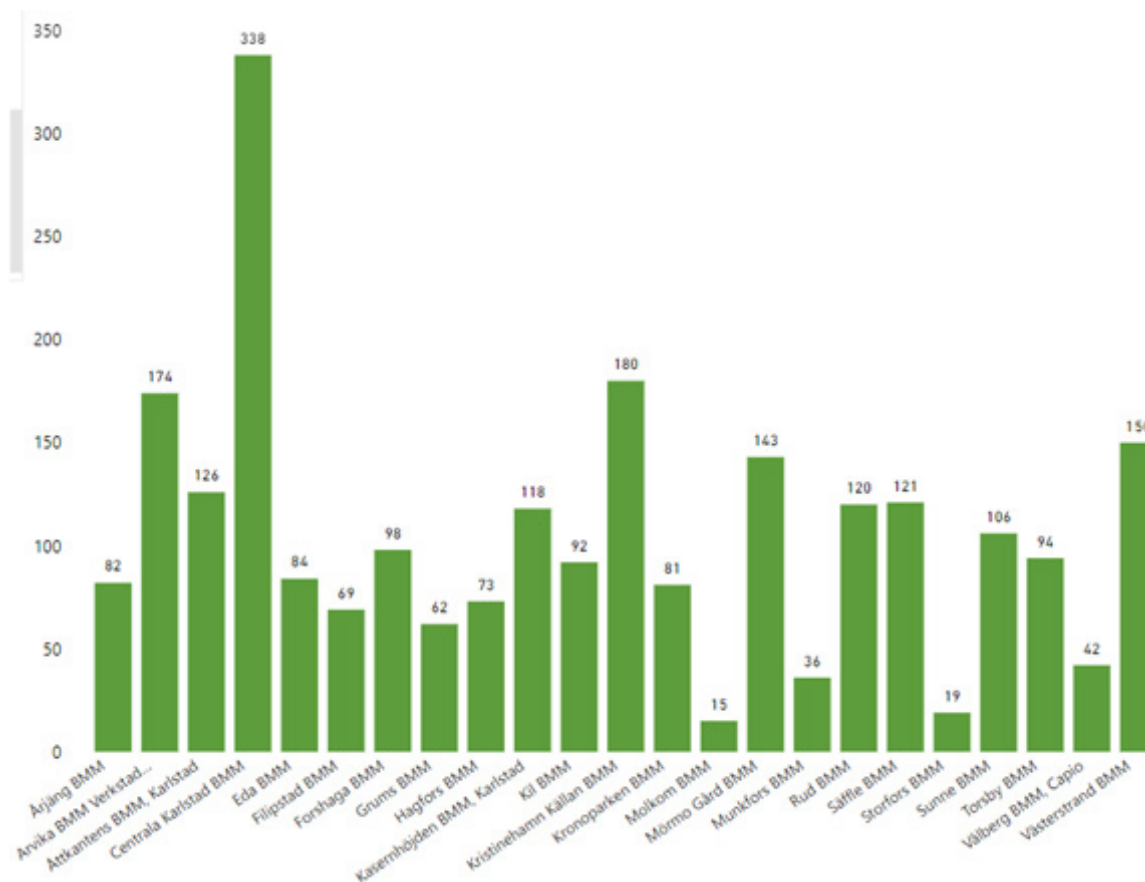
Utse någon ansvarig/mottagning som håller koll månadsvis på att registreringarna stämmer och att det inte ligger kvar personer på listorna som fått missfall, avbrutit graviditeten är förlösta och gjort eftervårdsbesök.

Graviditetsregistret - antal inskrivna

Diagrammet visar antal inskrivna i Graviditetsregistret per barnmorskemottagning från 240101-241217. Kontrollera det mot mottagningens inskrivningsbok/pärm att antalet stämmer med det som finns i Graviditetsregistret.

Gravida som är inskrivna på annan barnmorskemottagning, har tackat nej till att delta i kvalitetsregister eller har skyddad ID och inte vill registreras kan vara en anledning till att antalet inte överensstämmer.

Notera i era Inskrivningsböcker/pärmar så ni kan jämföra hur väl det stämmer med antalet i Graviditetsregistret.

Uppdaterade vårdrutiner

[RUT-30294-v.1.0 Handläggning av gravid som önskar och planerar förlossning utanför sjukhus](#) har publicerats. Kan läsas och användas när behov finns.

[RUT-13387-v.4.0 Prematura sammandragningar](#) har publicerats. Överväg alltid urinodling vid prematura sammandragningar oavsett svårighetsgrad.

[RUT-13109-v.17.0 Medicinskt och psykosocialt basprogram](#) är uppdaterad men publiceras först 1 januari i VIDA eftersom vi från och med då erbjuder vaccination mot kikhosta på BMM.
Information om fosterdiagnostik på 1177 finns också beskrivet med info kring Snif-filmer.

[RUT-25750-v.2.19 Vaccination mot kikhosta under graviditet](#) är publicerad.

[VÅR-10694-v.6.0 Trombosprofylax under graviditet, förlossning och puerperium](#) är uppdaterad. Riskpoängen är oförändrad men de gravida som har BMI ≥ 40 skall ha trombosprofylax 6 veckor postpartum oavsett förlossningssätt. Patientinformationen som skickas från Specialistmödravården håller på att uppdateras.

[VÅR-24626-v.4.2 Antikonception](#) uppdaterad med följande nya text:

Observandum 2024-10-09 högdoserade preparat:

Det finns en ökad risk för att utveckla meningiom vid höga doser av medroxiprogesteronacetat (alla injicerbara och ≥ 100 mg orala formuleringar), främst efter långvarig användning (flera år).

För preventivmedel eller icke-onkologiska indikationer:

- o Läkemedel som innehåller höga doser medroxiprogesteronacetat är kontraindicerade hos patienter med meningiom eller meningiom i anamnesen.
- o Om meningiom diagnostiseras hos en patient som behandlas med höga doser medroxiprogesteronacetat måste behandlingen avbrytas.

Ansvarsfördelning inom KSV för gravida och förlösta med besvär

Gå gärna in i vårdrutinen för att ta del av var inom KSV patienter med olika besvär under och efter graviditet skall hänvisas. Observera att tiden för omhändertagande postpartum har förlängts gällande bristningar så att patienter som varit på eftervårdsbesök med fortsatta besvär blir omhändertagna på rätt ställe direkt.

Angående avregistrerade antihypertensiva läkemedlet Adalat Oros:

Adalat Oros är avregistrerat och går inte längre att hämta ut på apotek. Detta ställer givetvis till problem då det innebär att tre av fyra rekommenderade antihypertensiva läkemedel vid graviditet nu är licenspreparat. Preeklampsi-ARG för dialog med Bayer direkt och via SFOGs styrelse mot läkemedelsverket för att kunna ha kvar Adalat Oros. Under tiden kommer därför andra preparat förskrivas på recept och inom kort behöver därför VÅR-11308-v.6.0 Hypertensiva tillstånd under graviditeten uppdateras. Mail skickas ut till alla på BMM när vårdrutinen uppdaterats.

[RUT- 11546 Orosanmälan om barn som far illa](#)

Det har tagits fram en länsgemensam vårdrutin för orosanmälan om barn som far illa. Vad som är nytt: Om det inte finns en vårdkontakt med barnet Skriv anmälan via e-tjänst Anmälan om barn och unga som far illa. Detta sker via en direktlänk Anmälan om barn som far illa | PortalBas Tjänster (regionvarmland.se).

1. Skriv ut för att skicka till kommun, klicka sen på
2. Skicka för diarieföring (sker automatiskt).

Länken hittas även under sidorna om våld i nära relationer, under fliken anmälningskyldighet Våld i nära relationer.

[RUT-17037 Remisser från barnmorska](#)

Polyper i cervix oavsett symtomgivande eller inte, remiss till kvinnosjukvården för bedömning och eventuell åtgärd.

/Tora

Gynekologiskt cellprov om personen har två cervix

Handläggning se nedan:

- Provtagning görs med olika spatlar och olika borstar från ytan på båda portio och båda cervixkanalerna
- Provmaterialet överförs till en och samma burk
- Notera i Cosmicjournal att det finns två cervix

[RUT 21513 Gynekologiska cellprover på barnmorskemottagning](#)

/Maria

Schemaläggning HKS

Schema för när det ska finnas schema lagt i HKS i tabell nedan

Ni som är schemaläggare lägg gärna påminnelser om vilka veckor det måste finnas schema för att det ska bli kallat så det inte missas någon vecka på era mottagningar

Kalendervecka: Schema för veckor:

48(2024)	1-5
1	6-10
6	11-16
12	17-22
18	23-28
24	29-33
29	34-38
34	39-43
39	44-48
44	49-52

/Maria

Digitala kallelser i Region Värmland

Både patienter och medarbetare har nytta av en digital hantering av kallelser och utskick.

Kommunikationen med invånaren blir snabbare, säkrare och patienter får tillgång till sina kallelser utan att behöva hålla reda på papper och vara beroende av en gles postgång.

Det är bra om alla patienter informeras om att ladda ner Billo eller KIVRA ex. vid inskrivningssamtalet eller vid första telefonkontakten med BMM och att ni informerar om att tider ofta kommer med kort varsel från till exempel Kvinnosjukvårdens ultraljudsmottagning

Det underlättar för både patient och medarbetare - patienten får information om tiden samma dag den skickats.

/Ultraljudsmottagningen

/Maria

Ny personal på er BMM?

När personal slutar eller börjar på ert BMM, behöver vi veta det för att hålla våra kontaktlistor uppdaterade. Det är viktigt för att ny personal inte ska missa viktig information eller inbjudningar till utbildning.

Maila till; gunilla.svedlund@regionvarmland.se uppge följande:

- Vem har slutat och skall tas bort?
- Vem har börjat och skall läggas till?
- För och efternamn, e-postadress, titel, BMM namn.

/Gunilla

Detta är information från Kvinnosjukvården inför Jul och Nyårs-helgerna

Ultraljudsmottagningen

23 december

Telefontid för patienter kl.10.30 – 12.00

Begränsad möjlighet att svara på interntelefonsamtal (tel.nr 150 76)

Skicka gärna Messenger med telefon nr som vi kan nå er. Vi läser Messenger kl.07.00, 12.00 och 15.00

Remisser omhändertas fram till kl.12.00

27 december

Normal tillgänglighet

Tele tid för patienter kl.10.30 – 11.30

Patientinformation finns på 1177

/Susanne Ögren

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna får anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Följande datum för amningskurser är planerade:

Digitalt via teams
16 januari, kl 13.00-17.00

Familjecentralen Säffles konferensrum
13 februari, kl 13.00-17.00

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska) eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjolk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Vårdprogram, Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk:

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](#)

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Benita von Essen, vikarie
Camilla Besterman
Eva Rickman
Katarina Sefton
Lisa Lindqvist
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzon,
föräldraledig
Maria Heggen
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

lisa.lindqvist@regionvarmland.se
maria.heggen@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

*** Amning, stöd i amningsstarten**

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal, [Utbildningsplattformen](#)

Årets grundutbildningar i MI har ställts in av hälso- och sjukvårdsledningen för att minska kostnaderna (se mer information på [Insikt](#)).

Vi hoppas åter kunna erbjuda grundutbildningar i MI, våren 2025.

Kommande utbildningar

Januari

MHV-läkardag

4 februari, kl 13-16, digitalt

Inbjudan har skickats ut

Webbanmälan <https://link.webropolsurveys.com/S/DBF5C0126CB51D5D>

April

BMM-dag, heldag samt UM inbjuda på eftermiddagen

2 april, heldag, Galaxen

Inbjudan kommer